

Özel Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı ve Samsun Milletvekili Cemal Yılmaz Demir'in; Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/1183, 2/743)

Not: Başkanlıkça; 1/1183 esas numaralı Tasarı, Dışişleri, Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; 2/73 esas numaralı Teklif, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

14/3/2006

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1196/1309

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 17/10/2005 tarihinde kararlaştırılan "Özel Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Dünyada meydana gelen değişim ve gelişmelere paralel olarak ihtiyaç duyulan vasıflı insan gücünü topluma kazandırmak ve en son teknolojik gelişmeleri eğitim sistemimize katmak için özel sektörden azami ölçüde yararlanılması gerekli ve kaçınılmaz görülmektedir.

Eğitimde planlama, öğretim programlarını geliştirme, denetleme ve koordinasyon işlevi dışındaki hizmetlerin özel sektör tarafından yürütülmesi, Devletin eğitim yükünü hafifleteceği gibi finans sorunlarının aşılmasında da etkili olacak ve daha kaliteli eğitim verilmesinde olumlu gelişmelere ortam hazırlayacaktır.

Nitekim özel sektör tarafından verilen eğitim hizmetlerinde gelişmeler gözlenmekte, eğitim alanındaki uluslararası araştırma ve bilimsel yarışmalarda önemli başarılar elde edildiği görülmektedir. Teşvik ve destek görmeleri hâlinde başarı grafikleri gelişerek ve yaygınlaşarak devam edecektir.

Genel eğitim hedeflerine ulaşmak için takip edilecek yolu belirlemek ve denetim hizmetlerini yürütmek görevlerini üstlenerek eğitim hizmetlerinin özel sektör tarafından yürütülmesiyle yapılacak tasarruflarla ülkemizdeki okullaşma problemi daha kısa sürede çözüme kavuşturulabilecektir.

Eğitim alanında istenen hedefe ulaşmak için eğitimin finansman konusu 3nem arz etmektedir. Bug3nk3 uygulamada eğitim hizmetleri i3in gerekli olan finansmanın tamamına yakını Devlet tarafından karşılanmaktadır. Kamu kaynaklarındaki darboğazlar sebebiyle eğitim yatırımlarına yeterli kaynak ayrılmadığı d3nemlerde bir dizi sıkıntılar yaşanmaktadır. Gerekli tedbirler alınmadığı takdirde, 2000'li yıllarda eğitim probleminin giderek artacağı dikkate alınarak, eğitim yatırımları i3in ihtiya3 duyulacak finansman kaynaklarının birisi de 3zel sekt3r3n eğitim alanına yapacağı yatırımlar olmalıdır.

3zel 3đretim kurumlarına y3nelen 3đrencilere 3eşitli ekonomik destekler verilerek ve imk3nlar sağlanarak ger3ekleştirilecek 3zendirici tedbirler, 3zel 3đretimin gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Ayrıca, 3zel sekt3r tarafından oluşturulan kapasitenin tam olarak kullanılabilmesi, yeni yatırım olmaksızın, eğitim alanında nitelik ve nicelik y3n3nden 3nemli gelişmelere fırsat verilmesini sağlayacaktır.

Bu maksatlarla, 625 sayılı 3zel 3đretim Kurumları Kanununun yukarıda belirtilen hususları da kapsayacak ve g3n3m3z ihtiya3larına cevap verecek şekilde yeniden d3zenlenmesi gerekli g3r3lm3řt3r.

MADDE GEREK3ELERİ

Madde 1.- Madde ile, Kanunun amacının; T3rkiye Cumhuriyeti uyruklu ger3ek kişiler, 3zel hukuk t3zel kişileri veya 3zel hukuk h3k3mlerine g3re y3netilen t3zel kişiler tarafından a3ılacak; okul 3ncesi eğitim, ilk3đretim, orta 3đretim ve 3zel eğitim okulları ile 3eşitli kursları ve bu d3zeyde uzaktan 3đretim yapan kuruluşları ve dershaneleri, motorlu taşıt s3r3c3leri kurslarını, hizmet i3i eğitim merkezlerini, 3đrenci et3t eğitim merkezlerini, 3zel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerini ve benzeri 3zel 3đretim kurumlarına kurum a3ma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel 3alıştırılması, kurumlara yapılacak malİ destek ve bu kurumların eğitim-3đretim, y3netim, denetim ve g3zetimi ile yabancılar tarafından a3ılmış bulunan 3zel 3đretim kurumlarının; eğitim-3đretim, y3netim, denetim, g3zetim ve personel g3revlendirilmesine ilişkin iş ve işlemleri d3zenlemek olduğu belirtilmiştir.

Kanunun; T3rkiye Cumhuriyeti uyruklu ger3ek kişiler, 3zel hukuk t3zel kişileri veya 3zel hukuk h3k3mlerine g3re y3netilen t3zel kişiler tarafından a3ılacak 3zel 3đretim kurumları ile yabancılar tarafından a3ılmış bulunan 3zel 3đretim kurumlarını kapsadığı belirtilmiştir.

Madde 2.- Madde ile, Kanunda ge3en Bakanlık, kurum, okul, yabancı okullar, azınlık okulları, dershane, 3eşitli kurslar, 3zel eğitim okulu, motorlu taşıt s3r3c3leri kursu, 3zel et3t eğitim merkezi, 3zel eğitim ve rehabilitasyon merkezi, milletlerarası 3zel 3đretim kurumları, kurucu, kurucu temsilcisi ve uzaktan 3đretim kurumu ifadeleri tanımlanmaktadır.

Madde 3.- Madde ile, 3zel 3đretim kurumu a3ılırken kurum a3ma izni alınmasının zorunlu olduğu, 3zel okullara Bakanlık3a, diğer 3zel 3đretim kurumlarına ise valilik3e kurum a3ma izni verileceği, 3zel 3đretim kurumu a3ılabilmesi i3in Bakanlık3a belirlenen standartlara uygun bir binanın bulunması, a3ılacak kurumun ama3 ve ihtiya3larına yeterli ara3-gerecin binada bulunması, kurumda g3revlendirilecek y3netici, 3đretmen ve diğer personelin sayı ve nitelikleri y3n3nden uygun bulunması ve bu kurumlarda 3alışacaklarını belgelendirmeleri, kurumlarda uygulanacak y3netmelik ve 3đretim programlarının Bakanlık3a onaylanmış olması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, ilk ve orta 3đretim okullarına 3đretim yılının otuzuncu g3n3nden sonra verilen iznin bir sonraki 3đretim yılından itibaren ge3erli olacağı, 3zel 3đretim kurumlarının kurum a3ma iznini almadan 3đrenci /kursiyer kaydı yapamayacakları 3ng3r3lm3řt3r.

Ayrıca, gerçek ve tüzel kişiler tarafından, hizmet içi eğitim kapsamına giren faaliyetler dışında, bu Kanun kapsamına giren faaliyetlerin, Kanuna göre yetkilendirilmiş makamlardan kurum açma izni alınmadan yapılamayacağı; gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından askerî okullar, emniyet teşkilâtına bağlı okullar ile din eğitimi ve öğretimi yapan kurumların aynı veya benzeri özel öğretim kurumları açılmayacağı ifade edilmiştir.

Madde 4.- Madde ile, özel öğretim kurumu açacak veya açılmış bir özel öğretim kurumunu devralacak gerçek kişiler ile tüzel kişilerin temsilcilerinde aranacak nitelikler belirlenmiştir.

Özel öğretim kurumu olarak kullanılabilen binaların nitelikleri, bu binalarda açılabilen özel öğretim kurumları ile özel öğretim kurumlarının her tür tesis ve donanımına ilişkin standartların Bakanlıkça belirleneceği, ayrıca özel öğretim kurumu açılacak binalara umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin bulunması gereken uzaklık belirlenmiştir.

Uzaklığın ölçümüne ilişkin esasların İçişleri, Millî Eğitim, Sağlık, Kültür ve Turizm bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak yönetmelikte düzenleneceği öngörülmüştür.

Madde 5.- Madde ile, yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından veya Türk vatandaşlarıyla ortaklık yoluyla ya da Türk vatandaşları veya Türk tüzel kişileri tarafından milletlerarası özel öğretim kurumu açılabilmesi belirtilmiştir.

Milletlerarası özel okullara yalnız yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebileceklerini, Türk Devletinin ülkesi ve milletleriyle bölünmez bütünlüğüne, güvenliğine ve menfaatlerine aykırı; Türk Milleti ve millî ve manevî değerleri aleyhinde eğitim ve öğretim yapılamayacağı, öğretim programları, eğitim-öğretim faaliyetleri ve diğer hususlarla ilgili işlemlerin, kurum yönetimince hazırlanan ve Bakanlıkça onaylanan esaslara göre yürütüleceği ve bu konularda Bakanlığın denetim hakkının saklı olacağı ifade edilmiştir.

Yabancılar tarafından açılmış bulunan okulların; yeni arazi edinmelerinin ve kapasitelerini en fazla beş misline kadar artırabilmelerinin Bakanlar Kurulundan, mevcut arazi üzerinde bina, öğrenci ve donanım kapasitelerini artırabilme veya yenileyebilmesi için Bakanlıktan, mevcut binalarda ihtiyaç hâlinde yapılacak tadilat için valilikten izin almaları gerektiği, bunların dışında, yabancılar tarafından açılmış bulunan okulların binalarının genişletilemeyeceği, şubelerinin açılmayacağı, mevcut binalarının yerine kaim olmak üzere yeniden binalar inşa edilemeyeceği, herhangi bir suretle mülk edinilemeyeceği veya kiralanamayacağı belirtilmiştir.

Yabancılar tarafından açılmış okulların taşınmaz mallarının, kurucularının veya yetkililerinin önerisi ile Bakanlığa ya da kuruluş amaçları eğitim vermek olan ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıflara devredilebileceği, devredilen bu kurumların yönetim, eğitim ve öğretim özellikleri dikkate alınarak korunması yararlı görülenlerin Bakanlıkça tespit edileceği düzenlenmiştir.

Azınlık okullarının özellik göstermesi gereken hususlarının yönetmelikle tespit edileceği, bu yönetmeliğin ilgili ülkelerin bu konulardaki müteakib mevzuat ve uygulamaları dikkate alınmak suretiyle hazırlanacağı, yönetmelikte belirtilmeyen hususlarda resmî okullar mevzuatının uygulanacağı ve azınlık okullarında yalnız kendi azınlığına mensup Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının çocuklarının okuyabileceği belirtilmiştir.

Madde 6.- Madde ile, özel öğretim kurumlarında verilen eğitim-öğretim hizmetleri ve kurumların yönetiminin, Milli Eğitim Temel Kanununda ifade edilen Türk Milli Eğitiminin amaç ve ilkelerine uygun olarak düzenleneceği; özel öğretim kurumlarında Bakanlıkça onaylanan öğretim programı ve haftalık ders çizelgesi uygulanmakla beraber, günümüzün değişen ve gelişen şartları dikkate alınarak özel öğretim kurumlarınca, Türk Milli Eğitiminin genel amaç ve ilkelerine uygun olarak hazırlanan öğretim programları ve haftalık ders çizelgelerinin Bakanlıktan onay almak şartıyla kurumlarda uygulanabileceği belirtilmiştir.

Her özel öğretim kurumunun Bakanlığa karşı sorumlu bir müdür tarafından yönetilmesinin esas olduğu ve yönetimleri birleştirilerek bir müdür tarafından yönetilebilecek özel öğretim kurumlarının düzenlenecek yönetmelikte belirtileceği, bir kimsenin birden fazla kurumun kurucusu olabileceği ve gerekli şartları taşıyan kurucunun aynı zamanda kurumun müdürü de olabileceği ve üzerinde müdürlük görevi bulunmayan kurucunun, kurumun eğitim ve öğretimle ilgili iş ve işlemlerine karışamayacağı, birden fazla özel öğretim kurumu bulunan kurucunun bu kurumları yönetmek üzere Bakanlığa karşı sorumlu genel müdür ve genel müdür yardımcısı da görevlendirebileceği belirtilmiştir.

Madde 7.- Madde ile, özel öğretim kurumlarına verilen kurum açma izninin; kurumun iki yıl içinde öğretime başlamaması hâlinde iptal edileceği belirtilmiştir.

Mevzuata aykırı işlemleri eğitim ve öğretimi doğrudan etkileyen ve bunda ısrarı tespit edilen özel öğretim kurumlarının aykırılığın ağırlık derecesine göre kurum açma izni veren makam tarafından öğretime ara verileceği veya kapatılacağı; kurucusu tarafından kapatılmak istenen özel öğretim kurumunun kurucusunun; Bakanlığa, yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve öğrenci/kursiyerlere en az üç ay önce yazılı olarak bildirmek şartıyla ve gerekçesi özel okullarda Bakanlıkça, özel okullar dışındaki özel öğretim kurumlarında valilikçe uygun bulunduğu takdirde kapatılabileceği belirtilmiştir.

Kapanan veya kapatılan kurumların; mühürlerini, yönetici, öğretmen ve öğrencilerle ilgili bütün defterlerini, dosyalarını ve diğer evrakını ilgili valiliğe devir ve teslim etmeye mecbur olduğu, devir ve teslimden kaçınan veya bu görevi savsaklayan kurucu veya temsilcileri hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Madde 8.- Madde ile, özel öğretim kurumlarında eğitim-öğretim ve yönetim hizmetlerinin asıl görevi bu kurumlarda olanlar tarafından yürütülmesinin esas olduğu, kurumun mevcut ders saati sayısı dikkate alınarak kuruluş sırasında üçte birinin, kuruluşundan üç yıl sonra da en az üçte ikisinin asıl görevi bu kurumlarda olan öğretmen ve öğreticiler tarafından okutulmasının zorunlu olduğu, yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde, en az dengi resmî öğretim kurumlarına atanabilmek için gerekli nitelik ve şartları taşıyanların, resmî dengi bulunmayan özel öğretim kurumlarının yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde ise, yönetmelikte belirtilen nitelik ve şartları taşıyanların görevlendirileceği belirtilmiştir.

İhtiyaç hâlinde, resmî okullarda görevli öğretmenlerin, asıl görevlerini aksatmamak ve aylık karşılığı okutmakla yükümlü bulunduğu haftalık ders saati sayısını doldurmaları kaydıyla, çalıştıkları kurumlardan izin almaları hâlinde sadece özel okullarda aylık karşılığı okutmakla yükümlü bulunduğu haftalık ders saati sayısının yarısı kadar ders saati ücretli olarak ders verilebileceği ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin toplam ders saati sayısı haftada otuz saati geçemeyecektir.

Gerekli şartları taşıyan yönetici ve öğretmenler için valilikçe çalışma izni düzenleneceği, valiliğin iznine sunulmadan önce, müdür ile diğer yönetici ve öğretmenlerin işe başlatılmayacağı, özel öğretim kurumlarında çalışacak yabancıların 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda görevlendirileceği öngörülmüştür.

Türkçeden başka dille öğretim yapan ve yabancılar tarafından açılmış bulunan özel okulların kurucuları ile müdürlerinin; Türkiye Cumhuriyeti uyruklu, Türkçe veya Türkçe kültür dersleri öğretmenliği yapma niteliğini taşıyan ve öğretim dilini bilenlerden birini, Türk müdür başyardımcısı olarak çalışma izni düzenlenmek üzere valiliğe önercekleri, Türkçe veya Türkçe kültür dersleri öğretmeni bulunmaması hâlinde, okulun öğretim dilinde özel alan eğitimi görmüş, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğretmenlere de bu görevin verilebileceği belirtilmiştir.

Yabancı okulların kurucuları ile müdürleri tarafından, okulda görevlendirilmek üzere valiliğe öneriyi, uyarıya rağmen bir ay içinde yapmayan okulların Türk müdür başyardımcıları, yukarıdaki şartları taşıyan öğretmenler arasından valilikçe seçilerek işe başlatılacaktır.

Madde 9.- Madde ile, kurumlarda çalışan yönetici, öğretmen ve öğreticiler ile kurucu/kurucu temsilcisi arasında en az bir yıl süreli olmak üzere yönetmelikte belirtilen esaslara göre yazılı olarak iş sözleşmesi yapılacağı; okullarda yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmeti yapanlara, kıdemlerine göre (emekliler hariç) dengi resmî okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemeyeceği; sosyal yardım kapsamındaki ek ödemelerin, bütçe kanunlarıyla resmî okul öğretmen ve personeline sağlanan haklara denk olarak okul öğretmenlerine ve personeline de ödeneceği ve sosyal yardım kapsamındaki ek ödemelerden gelir vergisi kesilemeyeceği; kurumlardaki ek ders ücreti miktarının, resmî okullar için tespit edilen miktardan az olamayacağı, ancak 8 inci madde uyarınca resmî okul ve kurumlardan ücretli olarak özel okullarda görevlendirilenlere verilecek ek ders ücreti miktarının, resmî okullar için tespit edilen ek ders ücretinin iki katını geçemeyeceği belirtilmiştir.

Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, özel öğretim kurumlarında görev yapan yönetici, öğretmen ve öğreticilerin; sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden, tâbi tutulacakları kanunlar sayılmış; özel öğretim kurumu personeline, derece ve kademe sistemi uygulanmadığından, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kademe ilerleme cezasını gerektiren fiillerin işlenmesi halinde, kademe ilerlemesi cezası yerine brüt aylığının $\frac{1}{4}$ 'ü ile $\frac{1}{2}$ 'si arasında maaş kesim cezasının, çalışma izni veren makam tarafından verileceği, fiilin tekrarı hâlinde ise bu personelin görevine son verileceği belirtilmiştir.

1702 sayılı Kanuna göre meslekten çıkarılma, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Devlet memurluğundan çıkarılma cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlenmesi hâlinde, Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle personelin görevine, izni veren makam tarafından son verilecektir.

Madde 10.- Madde ile, özel öğretim kurumlarında görevli yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticilerin, iki defa teftiş raporuyla başarısız oldukları tespit edilenlerin çalışma izinlerinin, izni veren makam tarafından iptal edileceği; hizmete devamında 9 uncu madde hükümlerine göre saktınca görülenlerin görevine de, izni veren makam tarafından son verileceği, bu durumun tebligatının sözleşmenin feshine ve ilgilinin kurumla ilişkisinin kesilmesine yeter sebep teşkil edeceği, gerek görülen durumlarda valilikçe kurumun yönetici, öğretmen ve öğreticilerini görevden uzaklaştırabileceği ve bu görevlere valilikçe geçici görevlendirme yapılarak gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir.

Madde 11.- Madde ile, özel öğretim kurumları ve bu kurumlarda görevli personelin, Bakanlığın denetimi ve gözetimi altında olduğu ve bu kurumlarda eğitim-öğretim ve yönetim bakımından yapılan denetimlerde, kurumun türüne göre Bakanlıkça onaylanan özel yönetmeliğinin de dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Özel öğretim kurumlarının verebilecekleri reklâm ve ilânların ancak kurumun amaçlarına uygun ve tanıtıcı mahiyette olacağı ve kurumların gerçeğe aykırı beyanlarda bulunamayacakları, ayrıca özel öğretim kurumlarının televizyonda reklâm ve ilân yapamayacakları belirtilmiştir.

Madde 12.- Madde ile, özel öğretim kurumlarının, faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemeyecekleri, ancak Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkân verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilecekleri belirtilmiştir.

Bakanlıkça, özel öğretim kurumlarından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde hizmet satın alınabileceği, okullarda öğrenim gören öğrencilere, her ders yılı için öğrenci başına belirlenen ücretlerin yarısını geçmemek üzere azami 1.000 YTL tutarında Devlet yardımı yapılabileceği, bu tutarın her yıl Vergi Usul Kanununa göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılacağı; okullarda okuyan öğrencilerin velileri tarafından okul ücretini karşılamak üzere alınan kredi faizinin % 50'sini geçmemek üzere belirlenen kısmının Devletçe karşılanabileceği; her ders yılı için bu desteklerden yararlanacak öğrenci sayısı, öğrencilere yapılacak Devlet yardımı tutarı ve kredi faizinin Devletçe karşılanacak kısmı ile yararlanabilme koşulları ve şeklinin her yıl Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek esas alınarak Maliye Bakanlığı ve Bakanlığın müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, özel okulların su, doğal gaz ve elektrik ücretlendirilmesinin resmî okullara uygulanan tarife üzerinden uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 13.- Madde ile, özel öğretim kurumlarının öğrenim ücreti ve diğer ücretlerinin, özel öğretim kurumlarınca her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren en geç mayıs ayında ilan edileceği, öğrenim ücretlerinin hangi esaslara göre tespit, tayin, ilan ve tahsil edileceğinin ise yönetmelikle belirleneceği belirtilmiştir.

Özel öğretim kurumlarının, kurumlarında öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlü oldukları, Bakanlıkça bu oranın yüzde ona kadar artırılacağı hükme bağlanmıştır.

Bir özel okula alınabilecek yabancı uyruklu öğrenci sayısının, o okulda okuyan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin sayısının yüzde otuzunu aşamayacağı belirtilmiştir.

Madde 14.- Madde ile, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür.

Kanunda belirtilmiş olan yönetmeliklerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulacağı belirtilmiştir.

Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda resmî öğretim kurumlarında uygulanan mevzuat hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Geçici Madde 1.- Madde ile, Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği belirtilmiştir.

Geçici Madde 2.- Madde ile, Kanun yürürlüğe girmeden önce, resmî okullarda görevli olup kurumlarda ücretli ders veren öğretmenlerin, çalışma izni sürelerinin bitimi tarihine kadar kurumlardaki görevlerine devam edebilecekleri belirtilmiştir.

Geçici Madde 3.- Madde, Kanunun 12 nci maddesinin 2006-2007 öğretim yılından itibaren yürürlüğe gireceğini belirtmek üzere düzenlenmiştir.

Geçici Madde 4.- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümleri gereği izin almış olan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin 31/12/2007 tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen şartlara uygun olarak açılış izinlerini yenilemeleri gerektiği belirtilmiştir. 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanundan sonra açılış iznini yenileyenlerin yeniden açılış izni almalarına gerek olmadığı açıktır.

Geçici Madde 5.- Madde, 5228 sayılı Kanunla değiştirilmeden önce, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 3 üncü maddesine göre özel kreş, anaokulu ve meslek teknik okulları ile kalınmada öncelikli yörelerde açılan özel okulların kazanılmış olan hakların korunması amacıyla düzenlenmiştir.

Madde 15.- Yürürlük maddesidir.

Madde 16.- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

20/2/2006

Cemal Yılmaz Demir

Samsun

GEREKÇE

18/6/1965 Tarih ve 12026 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 11/7/1984 tarih ve 3035 sayılı Yasanın 12 nci maddesi ile değişik 30 uncu maddesinde özel öğretim kurumlarının reklam ve ilânları ile ilgili genel ilkeler belirlenmiştir.

Yasada belirli ilkelere ve usullere uygun olarak reklam ve ilân yapılması serbest bırakılmış, ancak televizyonlarda yapılacak reklam ve ilânlar kategorik olarak yasaklanmıştır.

Reklam ve ilânlarla ilgili olarak diğer kitle iletişim araçları ile ilgili olarak özel bir sınırlama getirilmemiş iken, televizyonda ilân ve reklam yapılmasının tamamen yasaklanması, yasanın genel mantığı ile çelişmektedir. Televizyonda yapılan reklam ve ilânın fonksiyon itibarıyla, diğer kitle iletişim araçları ile yapılan ilân ve reklamlardan farklı sonuç doğurması mümkün değildir. Yasada reklam ve ilânlar ile ilgili olarak genel sınırlamalar belirlenmiştir. Bu genel ilkelere uygun olarak diğer kitle iletişim araçlarının yanında televizyon aracılığı ile reklam ve ilân yapılmasında, yasanın genel mantığı ile çelişen bir durum bulunmamaktadır. Hizmetin yürütülmesine ilişkin bir nedene dayanmayan bu kısıtlama, toplum vicdanında kabul görmediği için, kanuna karşı hile yöntemi ile zaten delinmektedir. Demokratik toplumlarda, bütün kısıtlayıcı hükümlerin toplum hayatının ihtiyaçlarından doğması gereklidir. Toplum hayatının ve düzenlenen hizmetin gereklerinden doğmayan ve yasanın genel mantığı ile de çelişen televizyonda reklam ve ilân yapılmasının kısıtlanması kaldırılmaktadır.

SAMSUN MİLLETVEKİLİ CEMAL YILMAZ DEMİR'İN TEKLİFİ
ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Özel öğretim kurumları reklam ve ilanlarının birer örneğini yayımından en az onbeş gün önce valiliğe vermek zorundadır. Reklam ve ilanın tanıtıcı mahiyette olduğuna valilik karar verir. Bu kurumlar reklam ve ilanlarında gerçeğe aykırı beyanlarda bulunamazlar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonu

28/4/2006

Esas No.: 1/1183, 2/743

Karar No.: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca 21/3/2006 tarihinde tali olarak Dışişleri, Plan ve Bütçe Komisyonlarına esas olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna gönderilen; "Özel Öğretim Kurumları Kanunu Tasarısı (1/1183)" ile 3/4/2006 tarihinde esas olarak gönderilen "Samsun Milletvekili Cemal Yılmaz Demir'in; Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" (2/743), Komisyonumuzun 27/4/2006 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Toplantımıza Millî Eğitim Bakanı Sayın Hüseyin Çelik ile Dışişleri, Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarından yetkililer katılmışlardır.

Tasarı ile; Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak mali destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

2/743 esas no'lu Kanun Teklifi ile özel eğitim kurumlarının televizyonlarda tanıtıcı reklam ve ilan yapmalarına izin verilmesi öngörülmektedir.

Komisyonumuz, Tasarı ile Teklifin birleştirilerek görüşülmesini ve görüşmenin Tasarı üzerinden sürdürülmesini kararlaştırmıştır.

Komisyonumuza tali olarak havale edilen Erzurum Milletvekili Ömer Özyılmaz'ın Teklifinin ilgili maddeleri de değerlendirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanı Sayın Hüseyin Çelik, Tasarayı sunuş konuşmasında, şu görüşleri dile getirmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kanunu 1965 'te çıkarılmıştır. O günden bugüne şartlar ve ihtiyaçlar çok değişmiştir. Bu Kanun çok sık değiştirilmiştir. Çoğu da güncel - konjonktürel değişikliklerdir. Bugünün ihtiyaçlarına artık cevap verememektedir. Kendi içinde tutarlı, günümüz ihtiyaçlarına cevap veren Avrupa Birliği ile uyumlu olan bu Tasarı hazırlanmıştır.

Bu Tasarı ile;

- Ülkemizde toplam 9665 adet özel öğretim kurumu bulunmaktadır. Özel okullar, dershaneler, motorlu taşıtlar sürücü kursları Üniversiteye hazırlık programlarına yönelik etüt merkezleri ve diğer kurslar da bu çerçeveye girmektedir. Tasarı bunların hepsini kapsamaktadır. Bunların 1741 adedi özel okul olup, 1676'sı Türk okuludur. Bugün hepsinin açılış prosedürü Ankara'da gerçekleştirilmektedir. Tasarı ile özel okulların açılış prosedürü yine merkezde olacak; diğerleri ise buldukları yerin valiliğince gerçekleştirilecektir.

- Öğretime başlamak için mevcutta öngörülen kısıtlayıcı süre kaldırılmaktadır.
- Özel öğretim kurumu açılırken istenen teminat istenmeyecektir.

- En ufak tadilat için merkezden alınması istenen izin valiliğe devredilmektedir.
- Büyükşehirlerde şehir içi arazi bulmak artık zorlaşmıştır. Bu nedenle daha geniş hazine arazisi bulunan yerlere kampus yapılması öngörülmektedir. Bu kampuslerde her türlü okul ve ortak sosyal donatı alanı bulunmaktadır. Kampus yönetim modeli artık söz konusu olacaktır.
- Özel öğretim kurumları çok rahat kapatılabilmektedir. Tasarı ile doğrudan eğitim öğretimi esas alan nedenler kapatma nedeni olarak öngörülmektedir.
- Öğretmenlerin mesai saatlerine uymak şartıyla özel okullarda ders verme imkânı getirilmektedir.
- Okullarda idareci olmak için Türk asıllı olma şartı kaldırılmakta, Türk vatandaşı olma şartı öngörülmektedir.
- Özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlere sivil toplum örgütlerine üye olma hakkı getirilmektedir.
- Özel öğretim kurumlarına reklam için valilikten almaları öngörülen izin kaldırılmaktadır. Reklam şekli mevzuatta belirtilmektedir.
- Özel okullar; devlet okuluyla aynı elektrik, doğalgaz, su vs. parasını ödeyeceklerdir.
- Her özel okul öğrencisine 1000 YTL verilmesi söz konusu değildir. Hangi öğrenciye yardım yapılacağı her yıl Millî Eğitim ve Maliye bakanlıklarınca müştereken tespit edilecektir. Şu anda 250 000 öğrenci özel okulda okumaktadır. Bunlardan 50 000'ine başarı ve maddi durumlarına göre yardım yapılması söz konusu olacaktır.
- Teşviklerle özel okullara giden öğrenci sayısının artırılması amaçlanmaktadır. Yoksa eğitimin tamamen özelleştirilmesi gibi bir amaç bulunmamaktadır.
- Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde üyelerimiz şu görüşleri dile getirmişlerdir.
- Para ile teşvikin olduğu her yerde yolsuzluklar başgösterecektir.
- Reklam olayının daha ciddi hale getirilmesi beklenirken, iznin dahi kaldırılması anlaşılır değildir.
- Bankadan teminat alınması doğrudur. Her önüne gelen, sıkıntısı olan özel öğretim kurumu açamamalıdır. Bu zorlaştırılmalıdır.
- Özel öğretim kurumları öğretmenleri, öğretmen sendikalarına üye olabilecekler ama grev hakları var mı yok mu Tasarıda belli değildir. Bu hak hem devlet hem özel öğretim kurumları öğretmenlerine tanınmalıdır.
- Kurs, dershane açma yetkisinin valiliklere verilmesi kişiye özgü farklı uygulamalara yol açacaktır.
- Özel öğretim kurumlarının demokratik laik cumhuriyete, Atatürk ilkelerine aykırı eğitim öğretim yapmaları halinde kapatılmaları hükmü Kanunda yer almalıdır.
- Eğitim, kamu öncelikli olmalıdır. Eğitimde birlik göz önünde olmalı, kıt kaynaklar, birliği ve niteliği tartışılan dar bir kesime aktarılmamalıdır.
- Bu Tasarıyla Cumhuriyetin eğitim anlayışı temelden değiştirilmekte, öncelik özel öğretim kurumlarına verilmektedir. Oysa Millî Eğitim Temel Yasasında öncelik devlette, kamudadır. Belli sınırlar çerçevesinde özel sektöre katkıda bulunulması söz konusu olmalıdır.

- Güçlü, ayakları üzerinde duran özel öğretim kurumları açılması hedeflenmelidir. Önemli olan birlik içinde, aynı nitelikte insan yetiştirilmesidir.

- Bu Tasarıyla sektör değil, öğrenciler ve okullar desteklenmektedir.

- Devlet okullarının kontenjanları dolu değildir. Bu durumu giderici tedbirler alınmalı, niteliğin artırılması için çalışılmalıdır.

- Bu tasarıyla Devletin sosyal niteliği törpülenmektedir. Belirli anlayışların kapasitesi ve niteliksiz okulların kalkındırılması projesi olmaktan öteye gitmemektedir.

- Uygulanacak öğretim programlarında farklılık olmamalıdır.

- Tasarı Anayasanın 2, 10 ve 42 nci maddelerine aykırılık taşımaktadır.

- Ticari zihniyetle kurulan ancak kontenjanlarını dolduramayan özel okullar bu Tasarıyla kurtarılacak tarikat okulları da bundan nasibini alacaktır.

Bu eleştirilere cevaben bazı üyelerimiz pek çok ülkede eğitimin finansmanının sadece kamu tarafından karşılanmadığını % 50'ye varan oranlarda özel sektörün, halkın gücünün söz konusu olduğunu ifade etmişlerdir. Tekelleşme körelmeye yol açmakta, özel- kamu rekabeti ise kaliteyi yükseltmektedir. Eğitimin vizyonunu belirleme, denetleme kamuya aittir, ama okulların açılmasında özel sektör de söz sahibi olmalıdır.

Dışişleri Bakanlığı temsilcisi, Avrupa Birliğinin bu alanda düzenleyici müktesebat olmadığını, destekleyici anlamda müktesebatı olduğunu belirtmiştir.

İnsan hakları ile azınlık haklarının korunması ise hassasiyet arz etmektedir. Azınlık okullarında okuyan öğrenciler Türk vatandaşlarıdır. Azınlıklarla ilgili Lozan Anlaşması esas olmakla birlikte iç-tihatlarla hedefler sürekli değişmektedir. Yabancı okullarla ilgili olarak çocukların çifte vatandaş olması durumunda, yabancı okullara gidip gidemeyeceği sorunu yaşanmaktadır. Hukuki mekanizmalar ülkemizde Avrupa Birliği müktesebatında farklı anlaşılabilir. Bu da uygulamada sıkıntı yaratmaktadır.

Tasarıda eğitimin aleyhinde olabilecek bir unsur bulunmadığı, Cumhuriyetin eğitim niteliğinin değiştirildiği iddiasının doğru olmadığı ayrıca üyelerimizce söylenmiştir.

Avrupa Birliğine girişte ülkemizi en çok zorlayacak husus, serbest dolaşımın önündeki engel eğitimidir. Denetim sağlıklı yapıldığı sürece özel okullarda da eğitim kamuyla aynı ilkeler çerçevesinde yapılacaktır. Mesleki eğitimi destekleyecek hükümler de Tasarıda yer almaktadır.

Tasarının tümü üzerindeki bu görüşmelerden sonra Tasarının Alt Komisyona verilmesi hususu oya sunulmuş ancak kabul edilmemiştir.

Millî Eğitim Bakanı eleştirilere cevaben denetim mekanizmasının sıkı bir şekilde işleyeceği, bir - iki yolsuzluk olsa bile genelde olumlu sonuç alınacağını, yalan beyan ya da gerçek dışı reklamlarla ilgili her türlü tedbirin söz konusu olacağını, özel okul açmanın kolaylaştırılması ile bu işle uğraşanların sayısının artacağını belirtmiştir. Katılımcı anlayışla hazırlanmış bir Tasarı söz konusudur.

Tasarının maddelerine geçilmesi oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarının amaç ve kapsamı düzenleyen 1, tanımları içeren 2 nci maddeleri Komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarının kurum açma iznini düzenleyen 3 üncü maddesinin görüşmelerinde, özel okullar dışındaki kurs, dersane ve merkezlerin açılma izninin valiliğe bırakılmasının doğru olmadığı üyelerimizce ifade edilmiştir. 3 üncü madde ile, kurucu / kurucu temsilcisinin nitelikleri ve kurum binalarını düzenleyen 4, Milletlerarası özel öğretim kurumları, yabancı okullar ve azınlık okullarını düzenleyen 5 ve eğitim öğretim ve kurumların yönetimini düzenleyen 6 ncı maddeleri Komisyonumuzca aynen oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarının; kurum açma izninin iptali, kurumun kapatılması, devri ve naklini düzenleyen 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aynı amaca yönelik olmaları nedeniyle birleştirilmiş ve madde bu değişiklikle kabul edilmiştir.

Tasarının; kurumlarda çalıştırılacak personeli düzenleyen 8 inci maddesinde bazı üyelerimiz devlet okullarının içinin boşaltılmasına neden olabileceği uyarısını dile getirmiş, ancak cevaben mevcut mevzuat çerçevesinde bunun sözkonusu olmayacağı belirtilmiştir. Madde, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının özlük hakları ve sorumluluk başlıklı 9, çalışma izninin iptali ve geçici görevlendirme başlıklı 10, denetim, reklam ve ilanları düzenleyen 11 inci maddeleri, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının mali hükümlerini düzenleyen 12 nci maddesinin görüşmelerinde, bazı üyelerimiz Devletin kıt kaynaklarının ticari gayeyle kurulan özel okullara aktarılmasının, miktar yazılarak nakdi yardım yapılmasının doğru olmayacağını belirtmişlerdir. Bu düzenlemenin belli gelir seviyesinin üzerindeki ailelere faydası olacağı, düşük gelirlielerin yararlanamayacağını ifade etmişlerdir. Bu madde görüşülürken verilen bir önerenin kabulü ile "Devlet yardımı" ibaresi "Devlet katkısı" şeklinde değiştirilmiş ve madde bu değişiklik çerçevesinde Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Tasarının; öğrenim ücreti ve diğer ücretler, ücretsiz öğrenim ve yabancı uyruklu öğrenciler başlıklı 13, yürürlükten kaldırılan Kanun, yönetmelikler ve hüküm bulunmayan haller başlıklı 14 üncü maddeleri, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçiş hükümlerini düzenleyen Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Verilen bir önerenin kabulü ile Geçici Madde 5, metinden çıkarılmıştır.

Tasarının yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 15 ve 16 ncı maddeleriyle, tümü oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tayyar Altıkulaç</i>	<i>Hikmet Özdemir</i>	<i>Hacı Biner</i>
İstanbul	Çankırı	Van
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ali Aydınluoğlu</i>	<i>Hüseyin Ekmekçioğlu</i>	<i>Faruk Anbarcıoğlu</i>
Balıkesir	Antalya	Bursa

(Karşı oy yazım vardır)

Üye <i>Mustafa Özyurt</i> Bursa (Karşı oy yazımız var)	Üye <i>Mustafa Gazalcı</i> Denizli (Karşı oy yazımız saklıdır)	Üye <i>Mehmet Yüksektepe</i> Denizli
Üye <i>Ömer Özyılmaz</i> Erzurum	Üye <i>Hasan Aydın</i> Giresun	Üye <i>Temel Yılmaz</i> Gümüşhane
Üye <i>Berhan Şimşek</i> İstanbul (Karşı oy yazımız vardır)	Üye <i>Avni Doğan</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Remzi Çetin</i> Konya
Üye <i>Mehmet Çerçi</i> Manisa	Üye <i>Ali Cumhur Yaka</i> Muğla (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Mehmet Sarı</i> Osmaniye
Üye <i>Öner Ergenç</i> Siirt	Üye <i>Engin Altay</i> Sinop (Karşı oy yazımız vardır)	Üye <i>Osman Kılıç</i> Sivas
	Üye <i>Muharrem İnce</i> Yalova (Karşı oy yazımız vardır)	

KARŞI OY YAZISI

Anayasanın 42 nci maddesi herkesin eğitim hakkı olduğunu, bu eğitimin çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletçe yapılmasını, 174 üncü maddesinde de tüm eğitim kurumlarının Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak, bilimsel bir program içerisinde, Öğretim Birliğine uyularak yapılmasını öngörür.

Yine 1973 yılında kabul edilen 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun (METK); 2. maddesinde eğitimin "hür ve bilimsel" olması, 8 inci maddesinde "Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve olanak eşitliği" sağlanması, 51. maddesinde "Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına göre ve uygulanacak programların özelliklerine göre Millî Eğitim Bakanlığınca (MEB) planlanıp ve yapılacağı", 56'da "Eğitim ve öğretim hizmetinin... Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden MEB sorumlu" olduğu belirtilmiştir.

Altında imzamız bulunan uluslar arası sözleşmelerden İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 26 ncı maddesinde " Herkes eğitim hakkına sahip" olduğu, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28 inci maddesinde ise "Taraf devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve hakkın fırsat eşitliği içerisinde gerçekleşmesini" gerektiğini belirtir.

Eğitim Enternasyonu de "Herkes için nitelikli kamu eğitimini" temel ilke olarak benimsemiştir.

Bütün bu yasal düzenlemeler eğitimin temel bir insan hakkı, aynı zamanda bir kamu hizmeti olduğunu, bilimsel temellere göre yapılması gerektiğini gösterir.

Oysa Hükümetin hazırladığı Özel Öğretim Kurumları Yasa Tasarısı bu ilkelere çelişmekte, Türkiye Cumhuriyetinin başından beri uygulanan eğitim sisteminde köklü değişiklikler yapmaktadır.

Devlet kaynaklarını özel eğitim kurumlarına aktarmaktadır. Eğitimi devletin yapması gereken öncelikli bir iş olmaktan çıkarmaktadır.

Devletin başta vergi indirimi olmak üzere onca desteğine karşı özel okulların eğitim sistemi içindeki payı yüzde 2'nin altındadır.

Bizim gibi gelir dağılımı çarpık yaklaşık 1 milyon kişinin açlık, 20 milyonunun yoksulluk sınırında olduğu bir ülkede, insanı yetiştiren, yaşama hazırlayan eğitim sürecinin öncelikli olarak devlet tarafından yapılması gerekir.

Tasarıda olduğu gibi "ille de özel kesim eğitimi yapsın devlet yapmasın" anlayışıyla yaklaşılsa eğitimde fırsat ve olanak eşitliği, Öğretim Birliği, nitelik, bilimsellik zarar görür.

Özel okullarda bir nitelik bütünlüğü yoktur. Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer, devlet parasıyla 10 bin çocuğu özel okullarda okutma düzenlemesi için 13 Ağustos 2003 tarihinde gönderdiği veto yazısında bu durumu şöyle belirtmişti:

"Ülkemizde eğitim kalitesini ve çağdaşlığını kanıtlamış kimi özel okullara ilginin büyük olduğu, giriş sınavının ardından çok kısa sürede kontenjanlarını doldurdıkları bilinen bir gerçektir.

Bu okullarda, hizmet satın alma yöntemiyle öğrenci okutulması olanağı bulunmadığına göre, öğrencilerin, kontenjanlarını dolduramayan, kimi çevrelerce değişik amaçlarla kurulmuş özel okullara gösterilmesi kaçınılmazdır. Bu durum, bir yandan, bu özel okulların devlet kaynaklarıyla desteklenmesi, öte yandan da laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti niteliklerine uygun olmayan düşünce yapısına sahip insanların yetiştirilmesi anlamına gelmektedir.

Devletin eğitim alanındaki temel ödevi, devlet okullarının düzeyini özel okullara örnek olacak biçimde yükseltmek ve bu okulları tam kapasiteyle çalışabilecek duruma getirmektir.

Devlet okullarının fiziki koşullarını ve eğitim kalitesini iyileştirmek için yeterli ödenek bulunmadığı öne sürülürken ve bu okullarda büyük ölçüde kapasite açığı varken, Devletin sınırlı parasal kaynaklarını nitelik ölçütü koymadan kimi özel okulların desteklenmesi amacıyla bu okullara aktarılması kamu yararı yönünden uygun görülmemiştir."

Tasarı hazırlanırken Sayın Cumhurbaşkanı'nın uyarıları dikkate alınmamıştır.

Bu tasarı hiçbir nitelik ayrımı gözetmeden her özel okulla giden çocuğun velisini desteklemektedir.

Tasarıya göre özel okullukluk bir bütün olarak değil, ekonomik durumuna bakılmaksızın özel okula giden her öğrencinin velisine 1000 YTL ödenecek, bu miktar Bakanlar Kurulu'nca artırılabilir. Ayrıca düşük faizle aldığı kredinin de yüzde 50'si devletçe ödenecek.

Ayrıca eğitim aşamalarında da ayırım yapılmamıştır. Örneğin ortaöğretimdeki payı yüzde 35 olan Meslek ve Teknik eğitimi, okullaşma oranı yaklaşık yüzde 15 olan okulöncesi eğitim alanlarına öncelik verilmemiştir.

Devletin 7 binin üzerindeki okulu birleştirilmiş sınıfta, 8 binin üzerindeki okulu ikili eğitim (sabahçı-öğleci) yapılırken, 30 kişilik sınıflara göre yaklaşık 100 bin dersliğe ve öğretmene gereksinim varken, tasarıda olduğu gibi kendi olanaklarını özel okullara aktarması yanlıştır.

Tasarı devlet okullarında çalışan öğretmen ve yöneticileri okullarına bağlamayı değil, tam tersine zorunlu derse girdikten sonra dışarıda çalışmayı özendirilmektedir. Bu durum da devlet okullarının temelli işini boşaltacak, niteliğini düşürecektir.

Özetle bu tasarı, Anayasa'nın 42 nci maddesinde ortaya konan "eğitimin çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır" hükmüne, Milli Eğitim Temel Kanunu'nun fırsat ve olanak eşitliğini düzenleyen 8 inci, her aşamadaki okul yapmayı devlete görev olarak veren 51 inci maddeye ve okul açmayı düzenleyen 58 inci maddelerine aykırıdır.

Bu tasarı devlet okullarındaki eğitimin niteliğini daha da düşürecek, eğitimdeki fırsat ve olanak eşitliğini, Öğretim Birliğini bozacak, eğitim sistemini biraz daha özelleştirecektir.

Mustafa Gazalcı

Denizli

Engin Altay

Sinop

Ali Cumhur Yaka

Muğla

Berhan Şimşek

İstanbul

Mustafa Özyurt

Bursa

Hüseyin Ekmekçioğlu

Antalya

Muharrem İnce

Yalova

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI
KANUNU TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak mali destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılan özel öğretim kurumları ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Kurum: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim, özel eğitim okulları ile çeşitli kursları, uzaktan öğretim yapan kuruluşları, dershaneleri, motorlu taşıt sürücülere kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarını,
- c) Okul: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okullarını,
- d) Yabancı okullar: Yabancılar tarafından açılmış özel okulları,

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE
SPOR KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
**ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI
KANUNU TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

e) Azınlık okulları: Rum, Ermeni ve Musevî azınlıklar tarafından kurulmuş, Lozan Antlaşması ile güvence altına alınmış ve kendi azınlığına mensup Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin devam ettiği okul öncesi eğitim, ilköğretim ve orta öğretim özel okullarını,

f) Dershane: Öğrencileri; bir üst okulun veya yüksek öğretime giriş sınavlarına hazırlamak, istedikleri derslerde yetiştirmek ve bilgi düzeylerini yükseltmek amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

g) Çeşitli kurslar: Kişilerin sosyal, kültürel ve meslekî alanlarda bilgi, beceri, yetenek ve deneyimlerini geliştirmek veya isteklerine göre serbest zamanlarını değerlendirmek üzere faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

h) Özel eğitim okulu: Özel eğitim gerektiren bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programlarının uygulandığı özel öğretim kurumunu,

i) Motorlu taşıt sürücülere kursu: Motorlu taşıt sürücüsü yetiştirerek sınav sonucu sertifika veren ve trafikle ilgili eğitim-öğretim yaptırarak özel öğretim kurumlarını,

j) Öğrenci etüt eğitim merkezi: Öğrencilerin, derslerine çalışmalarına, ödev ve projelerini yapmalarına yardımcı olan, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda çeşitli faaliyetlerin yürütüldüğü özel öğretim kurumlarını,

k) Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim gerektiren bireylerin konuşma ve dil gelişim güçlüğü, ses bozuklukları, zihinsel, fiziksel, duyuşsal, sosyal, duygusal veya davranış problemlerini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak, temel öz bakım becerilerini ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1) Milletlerarası özel öğretim kurumları:
Yalnız yabancı uyruklu öğrencilerin devam
edebilecekleri özel öğretim kurumlarını,

m) Kurucu: Kurumun sahibi olan ve adına
kurum açma izin belgesi düzenlenen gerçek
veya tüzel kişiyi,

n) Kurucu temsilcisi: Özel hukuk tüzel
kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre
yönetilen tüzel kişiler adına seçilen kişiyi,

o) Uzaktan öğretim kurumu: Çeşitli
nedenlerle öğrenimlerini sürdüremeyenlere her
türü iletişim araçları ile eğitim-öğretim yapan
kurumları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Kurum Açma, Kurucu, Kurum Binaları,
Milletlerarası Özel Öğretim Kurumları,
Yabancı Okullar ve Azınlık Okulları
Kurum açma izni**

MADDE 3- Bir kurumda öğretime baş-
layabilmek için kurum açma izni alınması
zorunludur. İzin başvuruları ilgili millî eğitim
müdürlüğüne yapılır. Valilikçe yapılan in-
celeme sonucunda açılması uygun görülen
okullar dışındaki kurumlara kurum açma izni
verilir. Valilikçe açılması uygun görülen okul-
lara ilişkin başvurular ise kurum açma izni
verilmek üzere Bakanlığa gönderilir.

Kurum açma izni talebinin valilikçe red-
dedilmesi hâlinde, kurucu veya kurucu temsil-
cisi tarafından taleplerinin reddine ilişkin iş-
lemin tebliğinden itibaren onbeş işgünü içinde
Bakanlığa itirazda bulunulabilir. İtiraz, Bakan-
lıkça onbeş işgünü içinde karara bağlanır.

Kurum açma izni alınmadıkça, kuruma
öğrenci kaydı yapılamaz.

Kurum açma izni verilmesi, binanın kul-
lanılış amaçlarına ve Bakanlıkça belirlenen
standartlara uygun ve yeterli bulunmasıyla bir-
likte aşağıdaki şartların yerine getirilmesine
bağlıdır:

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Ders araç-gerecinin kurumun amaç ve ihtiyaçları için yeterli olduğunun bir rapor ile tespit edilmesi,

b) Kurumun; yönetici, öğretmen ve diğer personelinin sayı ve nitelikleri yönünden uygun bulunması ve bu kurumda çalışacaklarının belgelendirilmesi,

c) Kurumun yönetmelikleriyle öğretim programının Bakanlıkça incelenip onanmış olması.

İlköğretim, orta öğretim ve özel eğitim okulları için öğretim yılının otuzuncu gününden sonra verilen kurum açma izinleri, ertesi ders yılından itibaren geçerlidir.

Kurumlara ad verilmesine ilişkin esaslar yönetmelikle belirlenir.

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından; hizmet içi eğitim kapsamına giren faaliyetler dışında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetler, bu Kanuna göre yetkili makamlardan kurum açma izni alınmadan yapılamaz.

Askerî okullar, emniyet teşkilâtına bağlı okullar ve din eğitimi-öğretimi yapan kurumların aynı veya benzeri özel öğretim kurumları açılmaz.

Kurucu/kurucu temsilcisinin nitelikleri ve kurum binaları

MADDE 4- Kurum açacak veya açılmış bir kurumu devralacak olan gerçek kişilerle tüzel kişilerin temsilcilerinde; affa uğramış olsalar bile yüz kızartıcı bir suçtan yahut kasdî bir suçtan dolayı altı ay veya daha fazla hapis cezası ile mahkûm edilmemiş olma şartı aranır.

Kurum binalarının nitelikleri, bu binalarda açılacak kurumlar ile her tür tesis ve donanma ilişkin standartlar Bakanlıkça belirlenir.

Meyhane, kahvehane, kuraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumlarında bu zorunluluk aranmaz. Ancak, söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki iş yerleri aynı binada bulunamaz.

Turizmin yoğun olduğu yörelerde bulunan okulların tatil olduğu dönemlerde, yukarıda belirtilen iş yerleri ile okullar arasında yüz metre uzaklık şartı aranmaz.

Uzaklıkla ilgili esaslar İçişleri, Millî Eğitim, Sağlık, Kültür ve Turizm bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları yönetmelikle belirlenir.

Milletlerarası özel öğretim kurumları, yabancı okullar ve azınlık okulları

MADDE 5- Milletlerarası özel öğretim kurumları, yabancı okullar ve azınlık okullarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Milletlerarası özel öğretim kurumları:

1) Yalnız yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebilecekleri yüksek öğretim dışındaki milletlerarası özel öğretim kurumu; yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından veya Türk vatandaşlarıyla ortaklık yolu ile 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu çerçevesinde Bakanlar Kurulunun izniyle açılabilir. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler de kendi adlarına aynı amaçla milletlerarası mahiyette özel öğretim kurumu açabilir.

2) Bu öğretim kurumlarında; Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, güvenliğine ve menfaatlerine aykırı, Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerleri aleyhinde eğitim-öğretim yapılamaz.

3) Bu kurumlarda öğretim programları, eğitim-öğretim faaliyetleri ve diğer hususlarla ilgili işlemler, kurum yönetimince hazırlanan ve Bakanlıkça onaylanan esaslara göre yürütülür.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- Tasarımın 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

4) Bu konularda Bakanlığın denetim hakkı saklıdır.

b) Yabancı okullar:

1) Bakanlar Kurulunun izni ile yeni arazi edinebilir ve kapasitelerini en fazla beş misline kadar artırabilir.

2) Üzerinde kuruldukları araziler genişletilmemek şartı ve Bakanlığın izni ile mevcut arazi üzerindeki bina, öğrenci ve donanım kapasitelerini en çok bir mislini geçmemek üzere artırabilir veya yenileyebilir.

3) Mevcut binalarında ihtiyaç hâlinde valiliğin izni ile tadilat yapabilir.

4) Bu bentte belirtilenler dışında, yabancı okulların; binaları genişletilemez, şubeleri açamaz, mevcut binalarının yerine kaim olmak üzere yeniden binalar inşa edilemez. Bu amaçla herhangi bir mülk edinilemez veya kiralanamaz.

5) Yabancı okulların taşınmaz malları, kurucularının veya yetkililerinin önerisi ile Bakanlığa ya da kuruluş amaçları eğitim vermek olan 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıflara devredilebilir. Devredilen bu kurumların yönetim, eğitim-öğretim özellikleri dikkate alınarak korunması yararlı görülenler Bakanlıkça tespit edilir.

c) Azınlık okulları:

1) 23/8/1923 tarihli ve 340 sayılı Kanuna bağlı Antlaşmanın 40 ve 41 inci maddeleriyle ilgisi bulunan okulların özellik göstermesi gereken hususları yönetmelikle tespit edilir. Bu yönetmelik, ilgili ülkelerin bu konulardaki mütakabil mevzuat ve uygulamaları dikkate alınmak suretiyle hazırlanır. Yönetmelikte belirtilmeyen hususlarda resmî okullar mevzuatı uygulanır. Bu okullarda yalnız kendi azınlığına mensup Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının çocukları okuyabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim, Yönetim, Kurumun Kapatılması ve Personel İşlemleri Eğitim-öğretim ve kurumların yönetimi

MADDE 6- Kurumlarda eğitim-öğretim ve yönetim, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak yürütülür.

Kurumlarda uygulanacak öğretim programı ve haftalık ders çizelgesi, resmî kurumlarda uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde belirlenir. Bakanlıkça uygun bulunması durumunda farklı öğretim programları ve haftalık ders çizelgesi de uygulanabilir.

Kurumun veya yönetimleri birleştirilen kurumların bir müdür tarafından yönetilmesi esastır. Yönetimleri birleştirilecek kurumlarla ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Bir kimse birden fazla kurumun kurucusu olabilir. Gerekli nitelikleri taşıyan kurucu/kurucu temsilcisi, kurumun müdürü de olabilir. Üzerinde müdürlük görevi bulunmayan kurucu/kurucu temsilcisi, kurumun eğitim-öğretimine ve bunlarla ilgili yönetim işlerine karışamaz.

Bünyesinde birden fazla kurum bulunduran kurumlara genel müdür ve genel müdür yardımcısı atanabilir.

Kurum açma izninin iptali, kurumun kapatılması, devri ve nakli

MADDE 7- Kurum açma izni verilen kurumlarda iki yıl içinde öğretime başlanılmaması hâlinde verilen izin iptal edilir.

Amacı dışında kullanıldığı tespit edilen kurumun, kurum açma izni iptal edilir.

Mevzuata aykırı iş ve işlemleri eğitim-öğretimi doğrudan etkileyen ve bunda ısrarı tespit edilen özel öğretim kurumunda aykırılığın ağırlık derecesine göre kurum açma izni veren makam tarafından öğretime ara verilir veya kurum kapatılır.

MADDE 6- Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kurum açma izninin iptali, kurumun kapatılması, devri ve nakli

MADDE 7- Kurum açma izni verilen kurumlarda iki yıl içinde öğretime başlamayan ile amacı dışında kullanıldığı tespit edilen kurumun, kurum açma izinleri iptal edilir.

Mevzuata aykırı iş ve işlemleri eğitim-öğretimi doğrudan etkileyen ve bunda ısrarı tespit edilen özel öğretim kurumunda aykırılığın ağırlık derecesine göre kurum açma izni veren makam tarafından öğretime ara verilir veya kurum kapatılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Okul kurucusu/kurucu temsilcisi; Bakanlığa, yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve öğrenci/kursiyerlere en az üç ay önce yazılı olarak bildirmek şartıyla ve gerekçesi Bakanlıkça uygun bulunduğu takdirde öğretim yılı sonunda okulunu kapatabilir.

Okullar dışındaki diğer kurumların kurucusu/kurucu temsilcisi valiliğe, yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve öğrenci/kursiyerlere en az üç ay önce yazılı olarak bildirmek şartıyla ve gerekçesi valilikçe uygun bulunduğu takdirde dönem sonunda kurumunu kapatabilir.

Kapanan veya kapatılan kurum; mühürlerini, yönetici, öğretmen ve öğrencilerle ilgili bütün defterlerini, dosyalarını ve diğer evrakını ilgili valiliğe devir ve teslim etmeye mecburdur. Devir ve teslimden kaçman veya bu görevi savsaklayan kurucu veya kurucu temsilcisi hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi uygulanır.

Kapatılan kurumlarla ilgili olarak öğrenci/kursiyer veya velilerinin, kurucular aleyhine genel hükümlere göre dava açma hakları saklıdır.

Kurumların devri ve nakline ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurumlarda çalıştırılacak personel

MADDE 8- Kurumların eğitim-öğretim ve yönetim hizmetlerinin, asıl görevi bu kurumlarda olan yönetici ve eğitim-öğretim elemanları ile yürütülmesi esastır.

Bir kurumun öğretime başladığı tarihten itibaren mevcut ders saati sayısının, kuruluş sırasında üçte birinin, kuruluşundan üç yıl sonra da en az üçte ikisinin asıl görevi bu kurumlarda olan öğretmen, uzman öğretici veya usta öğreticiler tarafından okutulması zorunludur.

Kurumların yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde, en az dengi resmî öğretim kurumlarına atanabilmek için gerekli nitelik ve şartları taşıyanlar, resmî dengi bulunmayan

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Okul kurucusu/kurucu temsilcisi; Bakanlığa, yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve öğrenci/kursiyerlere en az üç ay önce yazılı olarak bildirmek şartıyla ve gerekçesi Bakanlıkça uygun bulunduğu takdirde öğretim yılı sonunda okulunu kapatabilir.

Okullar dışındaki diğer kurumların kurucusu/kurucu temsilcisi valiliğe, yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve öğrenci/kursiyerlere en az üç ay önce yazılı olarak bildirmek şartıyla ve gerekçesi valilikçe uygun bulunduğu takdirde dönem sonunda kurumunu kapatabilir.

Kapanan veya kapatılan kurum; mühürlerini, yönetici, öğretmen ve öğrencilerle ilgili bütün defterlerini, dosyalarını ve diğer evrakını ilgili valiliğe devir ve teslim etmeye mecburdur. Devir ve teslimden kaçman veya bu görevi savsaklayan kurucu veya kurucu temsilcisi hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi uygulanır.

Kapatılan kurumlarla ilgili olarak öğrenci/kursiyer veya velilerinin, kurucular aleyhine genel hükümlere göre dava açma hakları saklıdır.

Kurumların devri ve nakline ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 8- Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kurumların yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde ise yönetmelikle belirtilen nitelik ve şartları taşıyanlar görevlendirilir.

İhtiyaç hâlinde, resmî okullarda görevli öğretmenlere asıl görevlerini aksatmamak ve aylık karşılığı okutmakla yükümlü bulunduğu haftalık ders saati sayısını doldurmaları kaydı ve çalıştıkları kurumların izni ile sadece okullarda, aylık karşılığı okutmakla yükümlü bulunduğu haftalık ders saati sayısının yarısı kadar ücretli ders verilebilir. Öğretmenlerin toplam ders saati sayısı haftada otuz saati geçmez.

Uzman öğretici, usta öğretici ve öğretmenlik yapma nitelik ve şartlarını taşıyan diğer Devlet memurlarına, ilgili birimlerin izniyle haftada on saati geçmemek üzere ücretli ders görevi verilebilir.

Ders saati ücretli olarak görevlendirileceklerle ilgili diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Kurumların müdürleri, kurucu/kurucu temsilcisi tarafından; diğer yönetici ve öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticileri ise müdürlerince seçilir ve çalışma izinleri valiliğin iznine sunulur. Valiliğin izni alınmadan müdür ile diğer yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler işe başlatılamaz.

Gerekli şartları taşıyan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler için valilikçe çalışma izni düzenlenir. Çalışma izninin iptali yine valilikçe yapılır.

Bu Kanun kapsamında çalışacak yabancılar, 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda görevlendirilir.

Türkçe'den başka dille öğretim yapan ve yabancılar tarafından açılmış bulunan okulların kurucuları ile müdürleri, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu, Türkçe veya Türkçe kültür dersleri öğretmenliği yapma niteliğini taşıyan ve öğretim dilini bilenlerden birini, Türk müdür başyardımcısı olarak çalışma izni düzenlenmek üzere valiliğe önerir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Öğretim dilini bilen Türkçe veya Türkçe kültür dersleri öğretmeni bulunmaması hâlinde, okulun öğretim dilinde özel alan eğitimi görmüş, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğretmenlere de bu görev verilebilir.

Bu öneriyi, uyarıya rağmen bir ay içinde yapmayan okulların Türk müdür başyardımcılarını, yukarıdaki şartları taşıyan öğretmenler arasından valilik seçer ve işe başlatır.

Özlük hakları ve sorumluluklar

MADDE 9- Kurumlarda çalışan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler ile kurucu veya kurucu temsilcisi arasında yapılacak iş sözleşmesi, en az bir takvim yılı süreli olmak üzere yönetmelikle belirtilen esaslara göre yazılı olarak yapılır. Mazeretleri nedeniyle kurumdan ayrılan öğretmen ve öğreticilerin yerine alınacak olanlar ile devredilen kurumların yönetici, öğretmen ve öğreticileri ile bir yıldan daha az bir süre için de iş sözleşmesi yapılabilir.

Okullarda yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmeti yapanlara, kıdemlerine göre (emekliler hariç) dengi resmî okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemez.

Sosyal yardım kapsamındaki ek ödemeler, bütçe kanunlarıyla resmî okul öğretmen ve personeline sağlanan haklara denk olarak okul öğretmenlerine ve personeline de ödenir. Sosyal yardım kapsamındaki ek ödemelerden gelir vergisi kesilmez.

Kurumlardaki ek ders ücreti miktarı, resmî okullar için tespit edilen miktardan az olamaz. Ancak, 8 inci madde uyarınca resmî okul ve kurumlardan ücretli olarak görevlendirilenlere verilecek ek ders ücreti miktarı, resmî okullar için tespit edilen ek ders ücretinin iki katını geçemez.

Kurumlarda görev yapan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere;

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9- Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu,

b) Yetki, sorumluluk, ödül ve cezalar ile bunların uygulanması bakımından; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1702 sayılı İlk ve Orta Tedrisat Muallimlerinin Terfi ve Tecziyeleri Hakkında Kanun, 4357 sayılı Hususi İdarelerden Maaş Alan İlkokul Öğretmenlerinin Kadrolarına Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına ve Bu Öğretmenler İçin Teşkil Edilecek Sağlık ve İhtimaf Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına ve Öğretmenlerin Alacaklarına Dair Kanun ile 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun,

hükümlerine tâbidir.

Ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kademe ilerleme cezasını gerektiren fiillerin işlenmesi halinde bu kişilere kademe ilerlemesi cezası yerine brüt aylığından $\frac{1}{4}$ 'ü ile $\frac{1}{2}$ 'si arasında maaş kesim cezası, çalışma izni veren makam tarafından verilir. Tekrarı hâlinde ise göreve son verilir.

1702 sayılı Kanuna göre meslekten çıkarılma veya 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlenmesi hâlinde, Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle personelin görevine, izni veren makam tarafından son verilir.

Yetki, sorumluluk, ödül, sicil, disiplin ve cezaların uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usuller çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurumlarda görev yapan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler, görevleri sırasında suç işlemeleri veya görevleri nedeniyle kendilerine karşı işlenen suçlardan dolayı 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanması ve ceza kovuşturması bakımından kamu görevlisi sayılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Çalışma izninin iptali ve geçici görevlendirme

MADDE 10- İki defa teftiş raporuyla başarısızlığı tespit edilen yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticilerin çalışma izni, izni veren makam tarafından iptal edilir.

Hizmete devamında 9 uncu madde hükümlerine göre sakınca görülen yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve diğer personelin görevine, izni veren makam tarafından son verilir.

Bu durum, ilgiliye tebliğ edilmek üzere kuruma bildirilir. Tebliğ, sözleşmenin feshine ve ilgilinin kurumla ilişkisinin kesilmesine yeter sebep teşkil eder.

Kurumların teftiş ve denetlenmesi sırasında valilik, lüzum görülen durumlarda kurumun yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticilerini görevden uzaklaştırabilir. Bu takdirde valilikçe, geçici görevlendirme yapılarak gerekli tedbirler alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim, Reklâm, Mali Hükümler ve Ücretler

Denetim, reklâm ve ilânlar

MADDE 11- Kurumlar ve bu kurumlarda görevli personel, Bakanlığın denetimi ve gözetimi altındadır.

Eğitim-öğretim ve yönetim bakımından yapılan denetimlerde, kurumun özel yönetmeliği de dikkate alınır.

Kurumlar, ancak amaçlarına uygun tanıtıcı mahiyette reklâm ve ilân verebilirler. Bu kurumlar reklâm ve ilânlarında gerçeğe aykırı beyanlarda bulunamazlar ve televizyonda reklâm ve ilân yapamazlar.

Mali hükümler

MADDE 12- Kurumlar, faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemezler. Ancak, Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkân verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10- Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11- Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mali hükümler

MADDE 12- Kurumlar, faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemezler. Ancak, Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkân verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bakanlık, kurumlardan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde hizmet satın alabilir.

Okullarda öğrenim gören öğrencilere, her ders yılı için öğrenci başına belirlenen ücretlerin yarısını geçmemek üzere, azami 1.000 YTL tutarında Devlet yardımı yapılabilir. Bu tutar her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Okullarda okuyan öğrencilerin velileri tarafından okul ücretini karşılamak üzere alınan kredi faizinin % 50'sini geçmemek üzere belirlenen kısmı Devletçe karşılanabilir.

Her ders yılı için bu desteklerden yararlanacak öğrenci sayısı, öğrencilere yapılacak Devlet yardımı tutarı ve kredi faizinin Devletçe karşılanacak kısmı ile yararlanabilme koşulları ve şekli her yıl Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek esas alınarak Maliye Bakanlığı ve Bakanlığın müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Okulların su, doğal gaz ve elektrik ücretlendirilmesi, resmî okullara uygulanan tarife üzerinden uygulanır.

Öğrenim ücreti ve diğer ücretler, ücretsiz öğrenim ve yabancı uyruklu öğrenciler

MADDE 13- Öğrenim ücreti ve diğer ücretler, kurumlarca her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren en geç mayıs ayında ilân edilir.

Ücretlerin hangi esaslara göre tespit, tayin, ilân ve tahsil edileceği yönetmelikle belirlenir.

Kurumlar, öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür. Bakanlıkça bu oran yüzde ona kadar artırılabilir.

Ücretsiz okutulacak öğrencilerin yüzdesi, seçimi ve kurumlara kabul şartlarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurumlar ayrıca, öğrenim bursu verebilirler. Öğrenim bursu verilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Bir okula alınabilecek yabancı uyruklu öğrenci sayısı, o okulda okuyan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrenci sayısının yüzde otuzunu aşamaz.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bakanlık, kurumlardan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde hizmet satın alabilir.

Okullarda öğrenim gören öğrencilere, her ders yılı için öğrenci başına belirlenen ücretlerin yarısını geçmemek üzere, azami 1.000 YTL tutarında Devlet katkısı yapılabilir. Bu tutar her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Okullarda okuyan öğrencilerin velileri tarafından okul ücretini karşılamak üzere alınan kredi faizinin % 50'sini geçmemek üzere belirlenen kısmı Devletçe karşılanabilir.

Her ders yılı için bu desteklerden yararlanacak öğrenci sayısı, öğrencilere yapılacak Devlet katkısı tutarı ve kredi faizinin Devletçe karşılanacak kısmı ile yararlanabilme koşulları ve şekli her yıl Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek esas alınarak Maliye Bakanlığı ve Bakanlığın müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Okulların su, doğal gaz ve elektrik ücretlendirilmesi, resmî okullara uygulanan tarife üzerinden uygulanır.

MADDE 13- Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan kanun, yönetmelikler ve hüküm bulunmayan haller

MADDE 14- 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Kanunda belirtilmiş olan yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda, resmî öğretim kurumlarında uygulanan mevzuat hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun yürürlüğe girmeden önce, resmî okullarda görevli olup kurumlarda ücretli ders veren öğretmenler, çalışma izni sürelerinin bitimi tarihine kadar kurumlardaki görevlerine devam edebilirler.

GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanunun 12 nci maddesi 2006-2007 öğretim yılından itibaren uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümleri gereği izin almış olan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri 31/12/2007 tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen şartlara uygun olarak açılış izinlerini yenilerler.

GEÇİCİ MADDE 5- 1/1/2004 tarihinden önce faaliyete geçen özel kreşler, anaokulları ve meslek teknik okulları ile kalkınmada öncelikli yörelerde açılan özel okullarla ilgili olarak, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 3 üncü maddesinin 16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükmü uygulanır. Bu işletmelerden elde edilen kazançlar hakkında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 20 nci maddesi ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bent hükümleri uygulanmaz.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- Tasarının Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3- Tasarının Geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4- Tasarının Geçici 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 15- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15- Tasarımın 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16- Tasarımın 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. V. Gönül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

C. Çiçek

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç